

Tegwch a Chynhwysiant yn y Gweithle

Lefel Mynediad 1 – Lefel 2

**Sgiliau Bywyd a Gwaith
Cynnwys yr Uned**

Cynnwys

Nod yr Uned	3
Unedau gan Sefydliadau Dyfarnu Eraill.....	3
Dogfennaeth y Gymhwyster	3
Cynnydd ar draws lefelau	4
Gofynion Cyflenwi	5
Dull Asesu	7
Lefel Mynediad 1	7
Lefel Mynediad 2	8
Lefel Mynediad 3	8
Lefel 1	8
Lefel 2	9
Cynnwys yr Uned	10
Lefel Mynediad 1	10
Lefel Mynediad 2	12
Lefel Mynediad 3	15
Lefel 1	18
Lefel 2	21

Nod yr Uned

Mae'r uned hon yn rhan o'r cymwysterau Sgiliau Bywyd, Sgiliau Gwaith, a Sgiliau Bywyd a Gwaith, sydd ar gael ar Lefel Mynediad 1–3, Lefel 1 a Lefel 2 i gefnogi Cwricwlwm i Gymru 14-16 oed.

Mae'r gyfres o unedau 'Cyfiawnder a Chynhwysiant yn y Gweithle' wedi'i dylunio i ddatblygu dealltwriaeth dysgwyr o sut olwg sydd ar weithle cynhwysol, h.y. amrywiaeth, iaith, cydnabod a gwerthfawrogi gwahaniaeth, a datblygu sgiliau a strategaethau ar gyfer meithrin cyfathrebu agored yn eu lleoliad eu hunain.

Unedau gan Sefydliadau Dyfarnu Eraill

Dim ond unedau sy'n rhan o gymwysterau cymeradwy Sgiliau Bywyd, Sgiliau Gwaith, a Sgiliau Bywyd a Gwaith Open Awards a all gyfrannu at gyflawni'r cymhwyster hwn.

Ni all unedau sydd wedi'u hardystio gan Sefydliadau Dyfarnu eraill, neu unedau a gymerwyd o gymwysterau Open Awards eraill, gyfrannu at gyflawni'r cymhwyster hwn. Mae'r gofyniad hwn yn berthnasol ar draws cymwysterau o bob lefel a maint.

Dogfennaeth y Gymhwyster

Mae Manyleb yr Uned hon yn ddogfen orfodol ac rhaid ei darllen a'i chymhwyso ochr yn ochr â'r Canllaw Cymwysterau perthnasol (sy'n benodol i'r lefel) a Llawlyfr Darparwr Open Awards..

Cynnydd ar draws lefelau

Mae'r gyfres hon o unedau wedi'i dylunio ar gyfer dysgwyr o Lefel Mynediad 1 – Lefel 2. Gall dysgwyr symud ymlaen drwy'r lefelau drwy gydol eu taith addysg, neu ddechrau ar lefel uwch yn briodol i'w lefel ddysgu, eu targedau addysg a'u dyheadau.

Mae'r tabl isod yn crynhoi'r meysydd dysgu sydd wedi'u cynnwys yn yr unedau a sut y caiff y rhain eu trin ar bob lefel.

Cysyniad	Mynediad 1	Mynediad 2	Cofnod 3	Lefel 1	Lefel 2
Gweithleoedd amrywiol	Adnabod pobl wahanol	Adnabod nodweddion amgylchedd cynhwysol	Rhoi enghreifftiau o amrywiaeth yn y gweithle	Disgrifio mathau o amrywiaeth yn y gweithle	Gwerthuo manteision gweithlu amrywiol
Gweithio gydag eraill	Dangos ymwybyddiaeth o ddewisiadau pobl eraill	Adnabod grwpiau yn y gweithle	Adnabod ymddygiad neu iaith amharchus	Disgrifio effaith ymddygiad ar dîm	Addasu cyfathrebu i ddiwallu anghenion eraill
Iaith gynhwysol	Nodi gair caredig neu gyfarchiad	Nodi ffyrdd o siarad yn barchus	Defnyddio iaith gynhwysol mewn sgwrs	Rhestru iaith gynhwysol ar gyfer lleoliadau proffesiynol	Crynhai effaith iaith anghynhwysol
Strategaethau cyfathrebu	Adnabod ymddygiad gwrandod priodol	Rhoi enghreifftiau o wrando'n effeithiol	Cymryd rhan mewn trafodaeth strwythuredig	Cymerwch ran mewn gweithgareddau grŵp gan ddefnyddio cyfathrebu agored	Ymchwilio a chyflwyno syniadau sy'n ymwneud a chynhwysiant
Deall cydgynhwysiant ac anghydraddoldeb	Cydnabod gwahaniaethau rhwng pobl	Adnabod sefyllfaoedd cynhwysol ac anghynhwysol	Disgrifio sut mae gweithleoedd yn gwerthfawrogi gwahaniaeth	Rhoi enghreifftiau o anghydraddoldeb yn y gweithle	Dadansoddi anghydraddoldeb yng nghydestun y gweithle
Galw gwybyddol	Nodi / cydnabod / datgan	Adnabod / nodi / rhoi enghreifftiau	Disgrifio / defnyddio / cymryd rhan	Disgrifio / amlinellu / myfyrio / cymhwyso	Gwerthuso / cymharu / crynhai / addasu / esbonio

Gofynion Cyflenwi

Cyn darparu, rhaid bod gan ddarparwyr Gynllun Darparu ac Asesu cymeradwy sy'n mapio addysgu, dysgu ac asesu i'r holl feini prawf asesu (sy'n benodol i'r lefel) ym Manyleb yr Uned hon.

Disgwylir i ddarparwyr gynllunio a chyflwyno gweithgareddau dysgu ac asesu o fewn cyfleusterau safonol ysgol/coleg/darparwr hyfforddiant. Dylai'r uned hon fod yn hygyrch ac yn gyraeddadwy heb fod angen seilwaith arbenigol, adnoddau drud neu amodau mynediad cyfyngol.

Adnoddau Staff

Rhaid i ddarparwyr sicrhau bod athrawon cymwys a phrofiadol ar gael i gyflwyno ac asesu'r uned hon.

Rhaid i staff dosbarthu:

- cael gwybodaeth a dealltwriaeth o gydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant mewn cyd-destunau gweithle sy'n briodol i'r lefel a ddarperir
- gallu hwyluso trafodaeth am bynciau sensitif (e.e. anghydraddoldeb, gwahaniaethu, cynhwysiant) mewn modd diogel, parchus a chynhwysol
- deall gofynion diogelu a gwybod sut i ymateb yn briodol i ddatgeliadau neu bryderon dysgwyr

Dylid cefnogi'r ddarpariaeth drwy:

- staff sy'n modelu ymddygiad cynhwysol ac yn hyrwyddo cyfathrebu parchus
- staff sy'n gallu cefnogi dysgwyr i ddatblygu sgiliau rhyngpersonol a chyfathrebu
- mynediad at gymorth bugeiliol neu ddiogelu lle bo angen

Dylai fod gan staff dosbarthu gymhwyster addysgu neu hyfforddi cydnabyddedig, neu fod yn gweithio tuag ato, lle mae hyn yn ofniad gan y darparwr.

Adnoddau Corfforol

Rhaid i ddarparwyr sicrhau bod adnoddau addas a digonol ar gael i gyflwyno ac asesu'r uned hon.

Dylai darparwyr sicrhau bod deunydd dysgu, gweithgareddau ac enghreifftiau'n gynhwysol, yn ddiwylliannol berthnasol ac yn addasadwy i anghenion cyfathrebu, synhwyraidd a phrosesu dysgwyr.

Dylai hyn o leiaf gynnwys:

Amgylchedd Dysgu

Amgylchedd dysgu diogel a chynhwysol sy'n cefnogi trafodaeth, cydweithio a myfyrio.

Deunydd Dysgu ac Addysgu

- cynlluniau gwersiau a deunydd sesiynau strwythuredig i gefnogi darpariaeth gyson
- Deunydd a llyfrynnau i ddysgwyr ac adnoddau gweithgareddau i gefnogi dealltwriaeth o gynnwys ac ymddygiadau yn y gweithle
- deunydd sy'n seiliedig ar senarios ac astudiaethau achos i archwilio senarios yn y gweithle a chyfathrebu
- adnoddau gweledol megis delweddau, symbolau a chymhellion sy'n cynrychioli amrywiaeth, ymddygiadau cyfathrebu ac amgylcheddau gweithle

Offer

- offer cyflwyno, e.e. taflunydd neu sgrin ryngweithiol
- mynediad i gyfrifiadur neu liniadur ar gyfer adnoddau digidol
- adnoddau ystafell ddosbarth gan gynnwys bwrdd gwyn a deunydd ysgrifennu

Adnoddau Cyfathrebu a Chynhwysiant

- deunydd i gefnogi gweithgareddau cyfathrebu, e.e. cardiau lluniau, awgrymiadau, senarios chwarae rôl
- enghreifftiau o iaith gynhwysol ac anghynhwysol ar gyfer trafodaeth a dadansoddiad

Gofynion Mynediad

Nid oes angen unrhyw ddysgu na chymwysterau blaenorol ar ddysgwyr ar gyfer unrhyw un o'r unedau yn y gyfres hon. Fodd bynnag, wrth i lefel cymhlethdod yr iaith gynyddu drwy'r lefelau, rhaid i'r darparwr gwblhau asesiadau cychwynnol cadarn i sicrhau bod y dysgwr yn gallu cael mynediad at y cynnwys ar y lefel y maent yn dechrau arni.

Dull Asesu

Mae'r gyfres hon o unedau wedi'i dylunio i'w hasesu drwy dasgau a gweithgareddau asesu a ddyluniwyd gan y darparwr.

Rhaid i ddarparwyr gynnal gwiriad cyni'rasediad ddigwydd, i gadarnhau bod y tasgau'n cwmpasu'r holl feini prawf asesu a'u bod yn briodol i'r lefel.

Rhaid bodloni'r holl feini prawf asesu'n llawn er mwyn i'r dysgwr dderbyn marc 'pas'. Ni ellir gwneud unrhyw ddyfarniad rhannol os na chaiff unrhyw feini prawf asesu eu bodloni.

Mae'n ofynnol i ddysgwyr gasglu tystiolaeth mewn portffolio o dystiolaeth. Gellir cyflwyno hwn yn ddigidol (e.e. drwy system e-bortffolio) neu ar bapur, fel y bo'n briodol i'r dysgwr unigol. Lle bynnag y bo modd, anogir e-bortffolios.

Rhaid i aseswyr asesu'r dystiolaeth a gasglwyd gan y dysgwr yn erbyn meini prawf asesu'r uned i benderfynu a yw pob un wedi'i fodloni'n llawn ai peidio. Mae pob penderfyniad asesu yn destun i sicrhau ansawdd mewnol (IQA) gan y darparwr a sicrhau ansawdd allanol (EQA) gan Open Awards cyn i'r canlyniad gael ei gadarnhau.

Mae'r mathau canlynol o dasgau asesu wedi'u pennu i fod yn addas ar gyfer yr uned hon ar bob lefel.

Lefel Mynediad 1

Dylai asesiad o Degwch a Chynhwysiant yn y Gweithle ar Lefel Mynediad 1 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreifftiau o Dasgau
Tasg Baru / Drefnu	Adnabod delweddau neu symbolau sy'n dangos pobl wahanol (pwyntio at gardiau gwahanol, dewis lluniau gwahanol)
Pwyntio / Adnabod	Dangos diddordeb yn hoffter neu hobi cyd-ddisgybl.
Ymateb Lafar Syml	Nodi geiriau caredig neu gyfarchiad (e.e. bore da, os gwelwch yn dda, diolch)
Tasg Adnabod	Adnabod beth i'w wneud pan fydd rhywun arall yn siarad
Tasg Arddangos	Arddangos strategaethau cyfathrebu personol

Lefel Mynediad 2

Dylai asesiad o Degwch a Chynhwysiant yn y Gweithle ar Lefel Mynediad 2 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreifftiau o Dasgau
Adnabod	Adnabod nodweddion amgylchedd cyfeillgar a chynhwysol
Ymateb Lafar	Rhoi enghreifftiau o sut i wrando'n dda ar eraill
Tasgau Adnabod	Nodi person i siarad ag ef mewn lleoliad gwaith os byddant yn teimlo eu bod yn cael ei eithrio

Lefel Mynediad 3

Dylai asesiad o Degwch a Chynhwysiant yn y Gweithle ar Lefel Mynediad 3 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreifftiau o Dasgau
Ymateb lafar / ysgrifenedig byr	Disgrifio ffyrdd y gall gweithle ddangos ei fod yn gwerthfawrogi gwahaniaeth
Arddangos	Defnyddio geiriau neu ymadroddion cynhwysol mewn sgwrs
Cyfranogiad / Trafodaeth Grŵp	Cymryd rhan mewn trafodaeth strwythuredig am dasg yn y gweithle

Lefel 1

Dylai asesiad o Degwch a Chynhwysiant yn y Gweithle ar Lefel 1 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreifftiau o Dasgau
Tasg Adnabod	Rhestru ymadroddion cynhwysol ar gyfer lleoliad proffesiynol
Tasg Esbonio	Disgrifio'r gwahanol fathau o amrywiaeth a geir mewn gweithle.
Cyfranogiad	Cymryd rhan mewn gweithgaredd grŵp gan ddefnyddio cyfathrebu agored
Tasg Fyfyrio	Myfyrio ar sgiliau cyfathrebu personol

Lefel 2

Dylai asesiad o Degwch a Chynhwysiant yn y Gweithle ar Lefel 2 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreiffiau o Dasgau
Tasg Werthuso	Gwerthuso manteision gweithlu amrywiol ac asesu strategaethau sy'n hyrwyddo cynhwysiant mewn gwahanol amgylcheddau gweithle.
Tasg Ymchwil	Ymchwilio i bwnc anghydraddoldeb, gan gynnwys rhwystrau i gynnwys ac ymddygiad gwahaniaethol mewn lleoliadau gweithle neu gymunedol.
Cyflwyniad	Cyflwyno canfyddiadau eich ymchwil eich hun a chyfiawnhau argymhellion ar gyfer creu diwylliannau gweithle mwy cynhwysol.
Tasg Gymharu	Cymharu arferion gweithle cynhwysol ac unigol a dadansoddi eu heffaith ar unigolion, timau a diwylliant sefydliadol.
Arddangos	Addasu arddulliau cyfathrebu i ddiwallu anghenion cydweithwyr gwahanol, gan gynnwys mewn senarios o ran cynhwysiant a hygyrchedd yn y gweithle.

Cynnwys yr Uned

Lefel Mynediad 1

Teitl yr Uned: Tegwch a Chynhwysiant yn y Gweithle

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM161

Lefel: Lefel Mynediad Un

Gwerth Credyd: Un (1)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 10

Nod yr Uned: Datblygu dealltwriaeth dysgwyr o sut olwg sydd ar weithle cynhwysol, h.y. amrywiaeth, iaith, cydnabod a gwerthfawrogi gwahaniaeth, a datblygu sgiliau a strategaethau ar gyfer meithrin cyfathrebu agored yn eu lleoliad eu hunain.

Egwyddorion Cynyddu
Cam Cynnydd 1 - Rwy'n dechrau deall bod angen i ni barchu eraill.

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):	Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):
1. Gwybod beth sy'n gwneud pobl yn wahanol	1.1 Adnabod delweddau neu symbolau sy'n dangos pobl wahanol
	1.2 Dangos diddordeb yn hoffter neu hobi cyd-ddisgybl.
2. Deall sut i fod yn gynhwysol yn eu lleoliad	2.1 Nodi gair caredig neu gyfarchiad
	2.2 Gwneud tasg syml fel rhan o grŵp
3. Gallu defnyddio strategaethau i gefnogi cyfathrebu ag eraill	3.1 Adnabod beth i'w wneud pan fydd rhywun arall yn siarad
	3.2 Arddangos strategaethau cyfathrebu personol

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 1	AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr adnabod delweddau neu symbolau sy'n dangos pobl wahanol e.e. Creu gludwaith "Wynebau Cymru" gan ddefnyddio cylchgronau neu eiconau wedi'u hargraffu sy'n dangos gwahanol liwiau gwallt, sbectol, neu ddillad diwylliannol. AC 1.2 Rhaid i ddysgwyr ddangos diddordeb yn hoffter neu hobi cyd-ddisgybl, e.e. drwy bwyntio at weithgaredd y mae ffrind yn ei hoffi, fel pêl-droed neu ddarlunio.
Deilliant Dysgu 2	AC 2.1 Rhaid i ddysgwyr ddangos eu bod wedi defnyddio gair caredig neu gyfarchiad (Saesneg neu Gymraeg) e.e. "Bore da" neu "Diolch" i athro neu gyd-ddisgybl. AC 2.2 Rhaid i ddysgwyr gyflawni tasg syml fel rhan o grŵp e.e. helpu cyd-ddisgybl i dacluso deunydd dysgu neu ddosbarthu ffrwythau yn ystod amser byrbryd.
Deilliant Dysgu 3	AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr gydnabod beth i'w wneud pan fydd rhywun arall yn siarad e.e. eistedd yn dawel, peidio â siarad, gwrando. AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr ddangos strategaethau cyfathrebu e.e. dewis cerdyn "Cymorth" o ffan cyfathrebu pan fyddant yn sownd ar bos.

Maes Profiad Dysgu	Y Celfyddydau
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae dinasyddion gwybodus, hunanymwybodol yn ymgysylltu â'r heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu'r ddynoliaeth, ac yn gallu cymryd camau ystyriol a moesegol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	Diben 3 - Dinasyddion moesegol, gwybodus o Gymru a'r byd
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Llythrennedd / Digidol
Sgiliau Cyfannol	Effeithiolrwydd personol
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Datblygu cyfrifoldeb personol a chymdeithasol yn y gweithle

Themâu Trawsbynciol Perthnasol

Thema	Rhesymeg
Hawliau Dynol	Mynd i'r afael yn uniongyrchol â chynhwysiant a thegwch cymdeithasol mewn lleoliad gweithle

Lefel Mynediad 2

Teitl yr Uned: Tegwch a Chynhwysiant yn y Gweithle

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM162

Lefel: Lefel Mynediad Dau

Gwerth Credyd: Un (1)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 10

Nod yr Uned: Datblygu dealltwriaeth dysgwyr o sut olwg sydd ar weithle cynhwysol, h.y. amrywiaeth, iaith, cydnabod a gwerthfawrogi gwahaniaeth, a datblygu sgiliau a strategaethau ar gyfer meithrin cyfathrebu agored yn eu lleoliad eu hunain.

Egwyddorion Cynyddu

Cam Cynnydd 2 - Mae gen i ymwybyddiaeth o'r hyn sy'n iawn a'r hyn sy'n anghywir, a dylai fy ngweithredoedd adlewyrchu hynny.

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):	Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):
1. Gwybod sut olwg sydd ar weithle cynhwysol	1.1 Adnabod nodweddion amgylchedd cyfeillgar a chynhwysol
	1.2 Adnabod gwahanol grwpiau o bobl yn y gweithle
2. Deall pwysigrwydd defnyddio iaith gynhwysol	2.1 Adnabod geiriau sy'n gwneud i bobl deimlo eu bod yn cael eu cynnwys
	2.2 Nodi ffordd o siarad yn barchus â phobl eraill
3. Gallu defnyddio strategaethau i gefnogi cyfathrebu effeithiol yn y gweithle	3.1 Rhoi enghreifftiau o sut i wrando'n dda ar eraill
	3.2 Nodi person i siarad ag ef mewn lleoliad gwaith os byddant yn teimlo eu bod yn cael ei eithrio

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 1	AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr adnabod nodweddion amgylcheddau cyfeillgar a chynhwysol e.e. • posterau neu arwyddion yn Saesneg neu'n Gymraeg sy'n croesawu pawb • ystafell ddosbarth lle gwahoddir pawb i eistedd gyda'i gilydd • pobl yn bod yn garedig a chroesawgar AC 1.2 Rhaid i ddysgwyr adnabod gwahanol fathau o bobl yn y gweithle e.e. • pobl hŷn neu bobl ifanc • pobl o wahanol ddiwylliannau sy'n siarad ieithoedd gwahanol
Deilliant Dysgu 2	AC 2.1 Rhaid i ddysgwyr nodi geiriau sy'n gwneud i bobl deimlo eu bod yn cael eu cynnwys e.e. • "ni" neu "tîm" neu "gyda'n gilydd" • defnyddio enw dewisol person neu gyfarchiad cywir yn Gymraeg AC 2.2 Rhaid i ddysgwyr nodi ffordd o siarad yn barchus â phobl eraill e.e. • gwrando ar eu athro a'u cyfoedion • aros i rywun orffen siarad cyn cymryd eu tro • defnyddio tôn llais cwrtais wrth ofyn am gymorth • dweud os gwelwch yn dda a diolch
Deilliant Dysgu 3	AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr roi enghreifftiau o sut i wrando'n dda ar eraill e.e. • gwneud cyswllt llygad • nodio pen • cadw'n dawel • peidio â siarad dros rywun AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr nodi pobl i siarad â nhw mewn lleoliad gwaith os ydynt yn teimlo wedi'u heithrio e.e. goruchwyliwr, rheolwr, 'hyrwyddwr tegwch' yn y gweithle

Maes Profiad Dysgu	Y Celfyddydau
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae dinasyddion gwybodus, hunanymwybodol yn ymgysylltu â'r heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu'r ddynoliaeth, ac yn gallu cymryd camau ystyriol a moesegol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	Diben 3 - Dinasyddion moesegol, gwybodus o Gymru a'r byd
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Llythrennedd / Digidol
Sgiliau Cyfannol	Effeithiolrwydd personol
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Datblygu cyfrifoldeb personol a chymdeithasol yn y gweithle

Themâu Trawsbynciol Perthnasol	
Thema	Rhesymeg
Hawliau Dynol	Mynd i'r afael yn uniongyrchol â chynhwysiant a thegwch cymdeithasol mewn lleoliad gweithle

Lefel Mynediad 3

Teitl yr Uned: Tegwch a Chynhwysiant yn y Gweithle

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM163

Lefel: Lefel Mynediad Tri

Gwerth Credyd: Un (1)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 10

Nod yr Uned: Datblygu dealltwriaeth dysgwyr o sut olwg sydd ar weithle cynhwysol, h.y. amrywiaeth, iaith, cydnabod a gwerthfawrogi gwahaniaeth, a datblygu sgiliau a strategaethau ar gyfer meithrin cyfathrebu agored yn eu lleoliad eu hunain.

Egwyddorion Cynyddu

Cam cynnydd 3 - Rwy'n deall bod anghyfiawnder ac anghydraddoldeb yn bodoli mewn cymdeithasau. Mae gen i hefyd ddealltwriaeth o beth yw hawliau dynol a pham eu bod yn bwysig i mi ac i bobl eraill.

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):	Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):
1. Gwybod nodweddion gweithle cynhwysol	1.1 Rhoi enghreifftiau o amrywiaeth yn y gweithle
	1.2 Disgrifio ffyrdd y gall gweithle ddangos ei fod yn gwerthfawrogi gwahaniaeth
2. Deall sut i ddefnyddio iaith gynhwysol	2.1 Adnabod iaith sy'n amharchus i eraill
	2.2 Defnyddio geiriau neu ymadroddion cynhwysol mewn sgwrs
3. Gallu cyfathrebu'n effeithiol ag eraill i gyflawni tasgau gwaith	3.1 Cymryd rhan mewn trafodaeth strwythuredig am dasg yn y gweithle
	3.2 Esbonio pam ei bod yn bwysig gwrando ar syniadau gwahanol

Cynnwys Dangosol

Deilliant
Dysgu 1 AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr roi enghreifftiau o amrywiaeth yn y gweithle e.e. gwahanol rywiau, oedran, anableddau corfforol neu gudd, gwahanol gefndiroedd ethnig, gwahanol ieithoedd brodorol.

AC 1.2 Rhaid i ddysgwyr ddisgrifio ffyrdd y gall gweithle ddangos ei fod yn gwerthfawrogi gwahaniaeth, e.e.

- arwyddion wedi'u harddangos mewn ieithoedd gwahanol
- darparu ystafell weddïo, ystafell dawel ar gyfer anghenion staff
- dathlu gwyliau diwylliannol gwahanol, fel Diwali neu Ddydd Gŵyl Dewi
- cefnogi pobl â chefniroedd ac anghenion gwahanol, gan gynnwys hil, crefydd neu gred, anabledd, gwahaniaethau iaith a hunaniaeth o ran rhywedd.

Deilliant
Dysgu 2 AC 2.1 Rhaid i ddysgwyr adnabod iaith ac enghreifftiau sy'n amharchus i eraill e.e.

- bod defnyddio enwau "bratiaith" am anabledd person yn niweidiol, a bod gwneud hwyl am ben acen neu ffordd rhywun o siarad yn waharddol
- nad yw defnyddio "e" neu "fe" pan mae unigolyn yn ffafrio rhagenwau gwahanol yn gynhwysol.

AC 2.2 Rhaid i ddysgwyr ddefnyddio geiriau neu ymadroddion cynhwysol mewn sgwrs e.e.

- defnyddio'r ymadrodd "Sut alla i dy gefnogi?" pan fod cyd-ddisgybl yn ei chael hi'n anodd
- defnyddio "pawb" neu "tîm" yn lle termau rhyweddol fel "bechgyn"
- defnyddio cyfarchion Cymraeg cwrtais fel "Prynhawn da" i gynnwys siaradwyr Cymraeg yn y sgwrs

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 3 AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr gymryd rhan mewn trafodaeth strwythuredig am dasg yn y gweithle e.e.

- cymryd rhan mewn trafodaeth am sut i drefnu stondin elusen
- rhannu syniad mewn penderfyniad dosbarth
- yn ymateb i gwestiwn a ofynnwyd gan gyd-ddisgybl yn ystod sesiwn gynllunio tîm

AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr egluro pam ei bod yn bwysig gwrando ar syniadau gwahanol e.e.

- yn helpu'r tîm i ddod o hyd i syniadau gwell
- gwneud i bobl deimlo eu bod yn cael eu gwerthfawrogi, yn atal camgymeriadau

Maes Profiad Dysgu	Y Celfyddydau
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae dinasyddion gwybodus, hunanymwybodol yn ymgysylltu â'r heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu'r ddynoliaeth, ac yn gallu cymryd camau ystyriol a moesegol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	Diben 3 - Dinasyddion moesegol, gwybodus o Gymru a'r byd
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Llythrennedd / Digidol
Sgiliau Cyfannol	Effeithiolrwydd personol
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Datblygu cyfrifoldeb personol a chymdeithasol yn y gweithle

Themâu Trawsbynciol Perthnasol

Thema	Rhesymeg
Hawliau Dynol	Yn mynd i'r afael yn uniongyrchol â chynhwysiant a thegwch cymdeithasol mewn lleoliad gweithle.

Lefel 1

Teitl yr Uned: Tegwch a Chynhwysiant yn y Gweithle

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM164

Lefel: Un (1)

Gwerth Credyd: Un (1)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 10

Nod yr Uned: Datblygu dealltwriaeth dysgwyr o sut olwg sydd ar weithle cynhwysol, h.y. amrywiaeth, iaith, cydnabod a gwerthfawrogi gwahaniaeth, a datblygu sgiliau a strategaethau ar gyfer meithrin cyfathrebu agored yn eu lleoliad eu hunain.

Egwyddorion Cynyddu

Cam Cynnydd 4 - Gallaf egluro a dadansoddi pam fod anghyfiawnder ac anghydraddoldeb yn bodoli, a gwneud hynny mewn amrywiaeth o gyd-destunau.

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):	Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):
1. Gwybod nodweddion gweithle cynhwysol	1.1 Disgrifio'r gwahanol fathau o amrywiaeth a geir mewn gweithle.
	1.2 Amlinellu sut y gall gweithle ddangos ei fod yn gwerthfawrogi gwahaniaeth
	1.3 Rhoddodd enghraifft o anghydraddoldeb yn y gweithle
2. Deall effaith iaith ar gynhwysiant	2.1 Disgrifio sut mae iaith amharchus yn effeithio ar dîm
	2.2 Rhestru ymadroddion cynhwysol ar gyfer lleoliad proffesiynol
3. Gallu defnyddio strategaethau ar gyfer cyfathrebu agored	3.1 Cymryd rhan mewn gweithgaredd grŵp gan ddefnyddio cyfathrebu agored
	3.2 Myfyrio ar sgiliau cyfathrebu personol

Cynnwys Dangosol

Deilliant
Dysgu 1 AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr ddisgrifio gwahanol fathau o amrywiaeth a geir yn y gweithle e.e. niwroamrywiaeth, diwylliannol, ieithyddol, rhyw, oedran.

AC 1.2 Rhaid i ddysgwyr amlinellu sut y gall gweithle ddangos ei fod yn gwerthfawrogi gwahaniaeth, e.e.

- hyrwyddo cydraddoldeb ac amrywiaeth
- gweithio hyblyg
- arweinyddiaeth amrywiol sy'n adlewyrchu'r gymuned Gymreig leol

Deilliant
Dysgu 2 AC 2.1 Rhaid i ddysgwyr ddisgrifio sut mae iaith amharchus yn effeithio ar dîm e.e.

- sut y gall "banter" sy'n targedu nodwedd warchodedig, fel hil, crefydd neu gred, anabledd neu hunaniaeth o ran rhywedd, wneud i berson deimlo'n anniogel neu'n ddigalon
- sut mae eithrio rhywun o sgwrs drwy ddefnyddio iaith dechnegol neu iaith nad ydyn nhw'n ei siarad yn creu gwahaniad ac yn gallu rhoi pobl o gefndiroedd iaith gwahanol dan anfantais
- sut y gall y defnydd o stereoteipiau arwain at drin yn annheg neu gyfleoedd a gollwyd i aelodau'r tîm
sut y gall ymddygiad gwahaniaethol a chyfathrebu amharchus effeithio'n negyddol ar waith tîm, lles a diwylliant gweithle cynhwysol.

AC 2.2 Rhaid i ddysgwyr gynhyrchu rhestr o ymadroddion cynhwysol ar gyfer lleoliad proffesiynol e.e.

- pethau dymunol rhywedd-niwtral fel "Bore da, bawb" neu "Helo gydweithwyr."
- cwestiynau cefnogol fel "Oes 'na unrhyw beth alla i'w wneud i wneud y dasg hon yn haws i ti?"
- ymadroddion dwyieithog sy'n addas ar gyfer gweithle Cymreig, fel "Sut galla i helpu?".

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 3	AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr gymryd rhan mewn gweithgaredd grŵp gan ddefnyddio cyfathrebu agored e.e. • cyfrannu at gyfarfod prosiect • cymryd rhan mewn sesiwn adborth • cymryd rhan mewn senarios cynhwysiant yn y gweithle go iawn neu drafodaethau am anghenion hygyrchedd Rhaid i ddysgwyr ddangos eu gallu i ddatrys problemau, defnyddio iaith gynhwysol a gwrando ar eraill. AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr fyfyrir ar eu sgiliau cyfathrebu eu hunain e.e. • a wnaethon nhw ddefnyddio technegau gwrando'n weithredol • a ddangoson nhw iaith y corff gadarnhaol? • sut wnaethon nhw ymdrin â gwahaniaeth barn yn y grŵp?
-------------------	---

Maes Profiad Dysgu	Y Celfyddydau
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae dinasyddion gwybodus, hunanymwybodol yn ymgysylltu â'r heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu'r ddynoliaeth, ac yn gallu cymryd camau ystyriol a moesegol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	Diben 3 - Dinasyddion moesegol, gwybodus o Gymru a'r byd
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Llythrennedd / Digidol
Sgiliau Cyfannol	Effeithiolrwydd personol
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Datblygu cyfrifoldeb personol a chymdeithasol yn y gweithle

Themâu Trawsbynciol Perthnasol

Thema	Rhesymeg
Hawliau Dynol	Mynd i'r afael yn uniongyrchol â chynhwysiant a thegwch cymdeithasol mewn lleoliad gweithle

Lefel 2

Teitl yr Uned: Tegwch a Chynhwysiant yn y Gweithle

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM165

Lefel: Dau (2)

Gwerth Credyd: Un (1)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 10

Nod yr Uned: Datblygu dealltwriaeth dysgwyr o sut olwg sydd ar weithle cynhwysol, h.y. amrywiaeth, iaith, cydnabod a gwerthfawrogi gwahaniaeth, a datblygu sgiliau a strategaethau ar gyfer meithrin cyfathrebu agored yn eu lleoliad eu hunain.

Egwyddorion Cynyddu

Cam cynnydd 5 - Gallaf werthuso achosion sylfaenol anghyfiawnder ac anghydraddoldeb mewn ystod eang o gyd-destunau yn y gorffennol a'r presennol, a sut maent yn effeithio ar faterion hawliau dynol.

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):	Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):
1. Gwybod egwyddorion gweithle cynhwysol	1.1 Gwerthuo manteision gweithlu amrywiol
	1.2 Cymharu arferion gweithle cynhwysol ac unigolyddol
2. Deall rôl iaith ac ymddygiad ar gynhwysiad	2.1 Crynhoi effaith iaith anghynhwysol ar unigolion
	2.2 Rhoi enghreifftiau o addasu arddulliau cyfathrebu i ddiwallu anghenion cydweithwyr gwahanol
3. Deall anghydraddoldeb mewn amgylcheddau gwahanol	3.1 Rhoi enghreifftiau o anghydraddoldeb
	3.2 Ymchwilio i bwnc anghydraddoldeb
	3.3 Cyflwyno canfyddiadau ymchwil personol

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 1	AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr werthuso manteision gweithlu amrywiol e.e. • gall gwahanol ystodau oedran rannu sgiliau digidol a phrofiad bywyd i ddatrys problemau'n gyflymach • mae staff dwyieithog (Cymraeg a Saesneg) yn gwella gwasanaeth cwsmeriaid a chysylltiadau cymunedol yng Nghymru • mae gweithlu amrywiol yn adlewyrchu'r cwsmeriaid, gan wneud y sefydliad yn fwy hygyrch i bawb AC 1.2 Rhaid i ddysgwyr gymharu arferion gweithle cynhwysol ac unigol, e.e. • gweithle sydd â mynediadau hygyrch i bawb (cynhwysol) yn erbyn un sy'n gofyn i ddefnyddwyr cadair olwyn ddefnyddio mynedfa gefn ar wahân (eithniadol) • cyfarfod tîm lle gwahoddir pawb i siarad (cynhwysol) o'i gymharu ag un lle mae dim ond yr uwch arweinwyr yn rhannu syniadau (cyfyngedig) • sefydliad sy'n hyrwyddo ei Bolisi Cydraddoldeb yn weithredol (cynhwysol) o'i gymharu ag un lle nad yw staff yn ymwybodol o'u hawliau (cyfyngedig) • amgylchedd ysgol sy'n dathlu gwyliau crefyddol amrywiol (cynhwysol) o'i gymharu ag un sy'n cydnabod gwyliau banc traddodiadol yn unig (unigol)
Deilliant Dysgu 2	AC 2.1 Rhaid i ddysgwyr grynhoi effaith iaith anghynhwysol ar unigolion e.e. • mae defnyddio micro-ymosodiadau neu sarhadau bach yn arwain at staff yn teimlo wedi'u disbyddu neu'n unig • gallai iaith ragfarnllyd ddigalonni pobl o gefndiroedd sydd heb gynrychiolaeth ddigonol AC 2.2 Rhaid i ddysgwyr roi enghreifftiau o addasu arddulliau cyfathrebu i ddiwallu anghenion cydweithwyr gwahanol e.e. • defnyddio gwahanol ffurfiau cyfathrebu fel cyfarwyddiadau llafar / ysgrifenedig • cyflymder a chymhlethdod iaith • siarad mewn amgylchedd tawel

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 3	AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr roi enghreifftiau o anghydraddoldeb, e.e. cyfoeth, iechyd, mynediad at addysg, rhyw, cefndir diwylliannol, hil, crefydd neu gred, anabledd, gwahaniaethau iaith a hunaniaeth o ran rhywedd. AC 3.2 a AC 3.3 Rhaid i ddysgwyr ymchwilio i bwnc anghydraddoldeb o'u dewis (e.e. bwlch cyflog rhwng y rhywiau, cyfleoedd mewn chwaraeon) a chyflwyno eu canfyddiadau i'r grŵp. Rhaid iddynt allu cyflwyno eu canfyddiadau mewn ffordd glir a thrylwyr. Dylai dysgwyr ystyried effaith ymddygiad gwahaniaethol a ffyrdd o hyrwyddo diwylliannau gweithle cynhwysol.
-------------------	---

Maes Profiad Dysgu	Y Celfyddydau
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae dinasyddion gwybodus, hunanymwybodol yn ymgysylltu â'r heriau a'r cyfleoedd sy'n wynebu'r ddynoliaeth, ac yn gallu cymryd camau ystyriol a moesegol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	Diben 3 - Dinasyddion moesegol, gwybodus o Gymru a'r byd
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Llythrennedd / Digidol
Sgiliau Cyfannol	Effeithiolrwydd personol
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Datblygu cyfrifoldeb personol a chymdeithasol yn y gweithle

Themâu Trawsbynciol Perthnasol

Thema	Rhesymeg
Hawliau Dynol	Mynd i'r afael yn uniongyrchol â chynhwysiant a thegwch cymdeithasol mewn lleoliad gweithle